

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

30.01.2019 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[Bloomberg TV](#)

✓ Енергийният сектор страда от недобро корпоративно управление

Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България, Светът е бизнес, 29.01.2019

Въпреки усилията енергийният сектор не е достатъчно реформиран. Има превъзходство на държавната собственост и недобро управление на мощностите, както и чисто корпоративно. Затова сме предлагали тези компании да се листнат на борсата и така да се подобри ликвидността им, заяви Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България, в предаването "Светът е бизнес" с водещ Ивайло Лаков.

"В сферата на енергетиката има регулиран и свободен пазар. Свободният не е достатъчно свободен, защото доминира БЕХ. Има извършени стъпки за либерализиране на пазара, но в момента резултатът не е задоволителен, съдейки по цената на енергията, която не отговаря на фундамента на този пазар. Имаме най-високата цена за първите три седмици на 2019 г. в Европа. В първите 20 дни се намали и предлагането от страна на БЕХ. Трябва да има разумно управление на продажбите от страна на БЕХ. Например НЕК да продава електроенергията от водните централи само в пиковите часове, когато цената е най-висока".

В Германия цената на едро на електроенергията е 3,4 до 5 пъти по-ниска, отколкото е на дребно, посочи Васил Велев.

Ние сме критикувани от ЕК за размера на инвестициите, отнесени към БВП, отбеляза гостът.

"Според НСИ прогнозите са за спад. Липсват човешки ресурси. Този проблем произтича и от демографската криза. Направихме известно либерализиране на Закона за трудовата миграция, но отново сме последни", спомена още председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Вижте целия разговор във [видео материала](#).

[Financebg.com](#)

✓ Бизнесът с искания към кабинета

След близо двегодишно почти мирно съвместно съществуване бизнесът разкритикува остро кабинета. Държавата продължава да налага тежки регулации на всеки, решил да започне собствен бизнес у нас. Държавната енергетика се управлява зле, а държавните фирми упорито отказват да излязат на светло.

Държавната енергетика се управлява зле, а държавните фирми упорито отказват да излязат на светло. Данъчната и осигурителната тежест растат, а сивият сектор продължава да задушавя пазара. Това стана ясно по време на пресконференцията на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР), които обявиха приоритетите си за 2019 г. Асоциацията обединява четирите национално представени работодателски организации у нас – АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ.

„Ако не променим регламентите отвътре, няма да дойдат много хора на летище София, обобща ситуацията председателят на Българската стопанска камара Радосвет Радев. Той посочи, че вместо да се облекчи, бизнес средата в определени области дори се е влошила. За пример Радев цитира данни на Световната банка, според които за започване на бизнес у нас са нужни 23 дни на фона на около 12 дни в Румъния и едва 3.5 дни в Естония.

Значително по-лоша обаче е ситуацията с времето за включване към електрическата мрежа на предприятията. „През 2014 г. това се е случвало за 130 дни, докато през миналата година са били нужни 262 дни“, каза още Радосвет Радев. Председателят на Търговско-промишлената палата Цветан Симеонов изтъкна, че от 190 страни в света, анализирани от Световната банка, България е на 147-о място по брой процедури и време за включване в мрежата. „Срамно е за държава от ЕС“, обобща той. И добави: „Няма примери за бързо и лесно присъединяване без тормоз и това може да ви го каже всяка фирма, която наскоро се е сблъсквала с това“, информира в.Сега.

Високите цени на формално независимата енергийна борса са удвоили сметките за ток на бизнеса през декември спрямо година по-рано. „Цените за индустриалния ток са по-високи от тези, които се търгуват на борсите в съседните страни“, коментира председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев. А колежата му от КРИБ Евгений Иванов директно определи твърденията на енергийния министър Теменужка Петкова, че имаме най-евтиния ток, като „опашати неистини“. „Ако добавим и таксите, цената става като в Германия“, възмути се той и добави, че е безобразие един мегаватчас електроенергия понякога да се търгува на борсата за 200 – 300 лв.

Работодателите настояват за спешни промени в енергетиката и за изсветляване на държавните фирми, където се шири „недобро управление, разхищение и злоупотреби“. „Тези фирми трябва да имат прозрачно управление чрез листване на борсата.

В. Банкеръ

✓ До края на месеца може да се променя вида на осигуряването

До 31 януари самоосигуряващите се лица могат да променят вида на осигуряването си, съобщиха от Национална агенция по приходите.

Самоосигуряващите се лица задължително се осигуряват във фонд „Пенсиина държавното обществено осигуряване (ДОО), а по свой избор могат да се осигуряват и във фонд „Общо заболяване и майчинство“. Самоосигуряващите се лица които изберат да внасят осигурителни вноски и във фонд „Общо заболяване и майчинство“, могат да се ползват от всички осигурени социални рискове (без трудова злополука и професионална болест и безработица) на ДОО. Другият вариант е да внасят осигурителни вноски на по-нисък процент само във фонд „Пенсии“ на ДОО (за инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт). В този случай обаче, напомнят от НАП, самоосигуряващите се нямат право на парични обезщетения от ДОО в определени ситуации (например т. нар. „майчински“ при бременност и раждане).

Видът на осигуряването на самоосигуряващите се лица може да се променя за всяка календарна година, ако е подадена декларация по утвърден образец от изпълнителният директор на НАП. Срокът за подаване на документа е до 31 януари на съответната година.

В 7-дневен срок от започване или възобновяване на трудовата дейност самоосигуряващите се лица определят вида на осигуряването си, като подават декларация по утвърден образец в компетентната териториална дирекция на НАП. При прекъсване и възобновяване на съответната трудова дейност, както и при започване на друга трудова дейност през календарната година не може да се променя вече избрания и деклариран вид осигуряване.

✓ Парламентът подкрепя правителството за ангажиментите, свързани с еврозоната

Народното събрание подкрепя усилията на правителството за изпълнение на ангажиментите, свързани с приемането на България в еврозоната. Това заяви председателят на Комисията по европейски въпроси и контрол на европейските фондове Кристиан Вигенин на среща със заместник-председателя на Европейската комисия, отговарящ по въпросите на еврото и социалния диалог, финансовата стабилност, финансовите услуги и съюза на капиталовите пазари Валдис Домбровскис. Гостът е на двудневно официално посещение в България и имаше среща с народни представители от комисии по европейски въпроси и по бюджет и финанси.

Кристиан Вигенин посочи, че България желае продължаване на евроинтеграцията в дълбочина и продължава активните си действия в посока присъединяване към Шенген и еврозоната. Той изрази задоволство от последователната политика на Европейската комисия за поддържане на активен диалог с представителите на националните парламенти.

Присъединяването на България към Шенген и еврозоната ще бъде важен сигнал към българските граждани, който ще допринесе за укрепване на доверието в европейските институции и европейската интеграция, подчерта на срещата заместник-председателят на Комисията по бюджет и финанси Евгения Ангелова. Тя посочи, че страната ни активно е участвала в дискусиите за укрепването на икономическото управление и за доизграждането на Икономическия и паричен съюз.

Една от основните цели на посещението ми в България е да бъдат проведени задълбочени дискусии за перспективите за приемането на България към еврозоната, отбеляза еврокомисар Валдис Домбровскис. Той посочи, че страните-членки на ЕС трябва да засилят устойчивостта на европейската икономика и да са подготвени за евентуални неблагоприятни явления. България има силен икономически растеж, много силно фискално изпълнение и съотношение между дълг и БВП от 30 процента, което е едно от най-ниските нива в ЕС, отбеляза Валдис Домбровскис. Трябва обаче да се обърне внимание на социалното измерение и по-конкретно на изпълнение на политиките за равенство на доходите, както и на програмите за придобиване на умения и достъп до пазара на труда, добави той. България е покрила три от четирите критерия и е поела конкретни ангажименти във връзка с членството си в еврозоната, посочи еврокомисарят и добави, че ако страната изпълни тези ангажименти през третото тримесечие на 2019 г. може да се присъедини към Валутния механизъм II (ERM II).

✓ Фандъкова пред "Файнейшъл таймс": София може да се превърне в ключов хъб на световно ниво

Капиталът на София са добре образованите млади хора. София е на трето място в Европа по брой на стартиращите компании в Ай Ти сектора. За 5 години софтуерният сектор бележи ръст от 120% в България, а в София работят 90% от технологичните компании в страната. Така че уверено можем да кажем, че в София се създава уникална среда за развитие на технологиите и иновациите. Това казва в интервю за специализираното издание на "Файненшъл таймс" за чуждестранно развитие и икономическо развитие кметът на София Йорданка Фандъкова, цитирана от пресцентъра на Столична община. Нашата цел е да съдействаме за това развитие, така че градът ни да се превърне в ключов хъб на европейско и световно ниво, допълва още столичният кмет и припомня, че София привлича повече от половината чуждестранни инвестиции в България. През последните години голямата част са насочени към индустрии и дейности с висока добавена стойност и високотехнологични производства - компоненти за авио и автоиндустрията, центрове за научна и развойна дейност в сферата на ИТ, кибер защита и др. Качествената разлика през последните години е, че в София все по-масово се създават продукти, които намират реализация на глобалния пазар. Ние вече не само произвеждаме решения и продукти, а и ги създаваме. Силата на София са професионалистите и иновативните млади хора, които имат уменията да решават големите

предизвикателства с нова архитектура на свързаност и с много по-голяма бързина. Затова се стремим да насърчаваме инвестиции в развойна дейност и изследвания в сферата на биотехнологиите, високотехнологичното производство, креативните индустрии и умни градове, посочва в интервюто столичният кмет Фандъкова.

Йорданка Фандъкова, първият кмет жена на София, разказва на Себастиан Шехади за бързо подобрената бизнес среда в града.

- Какво прави София привлекателна за преките чуждестранни инвестиции?

- За последните 10 години София е европейският град с най-голям ръст на БВП на човек от населението и с 40% от БВП на България. Част от този период беше тежък за икономиката в световен мащаб. За нас беше важно да привлечем максимален обем публични инвестиции в развитието на инфраструктурата - това помогна и на бизнеса, и допринесе за развитието на града. 30 км ново метро за 10 г. е много добър резултат. Новата инфраструктура, добрата свързаност с ключово за региона местоположение и фактът, че София е образователният център в региона, се оценяват от инвеститорите. Капиталът на София са добре образованите млади хора. Предимство е и акцентът е върху инженерните специалности и компютърните технологии, които се изучават и в специализирани средни училища. Затова и София е на трето място в Европа по брой на стартиращите компании в ИТ сектора. За 5 години софтуерният сектор бележи ръст от 120% в България, а в София работят 90% от технологичните компании в страната. Така че уверено можем да кажем, че в София се създава уникална среда за развитие на технологиите и иновациите. Нашата цел е да съдействаме за това развитие, така че града ни да се превърне в ключов хъб на европейски и световно ниво. Показателно е и че "Файненшъл таймс" избра София за технологичния екип на FT Core. А в началото на годината "Кока Кола" отвори втория по големина в света развоен център със 130 ИТ-специалисти в София.

- В кои сектори бихте искали да видите повече чуждестранни инвестиции?

- София привлича повече от половината чуждестранни инвестиции в България. През последните години голямата част са насочени към индустрии и дейности с висока добавена стойност и високотехнологични производства - компоненти за авио и автоиндустрията, центрове за научна и развойна дейност в сферата на ИТ, кибер защита и др. Качествената разлика през последните години е, че в София все по-масово се създават продукти, които намират реализация на глобалния пазар. Ние вече не само произвеждаме решения и продукти, а и ги създаваме. Силата на София са професионалистите и иновативните млади хора, които имат уменията да решават големите предизвикателства с нова архитектура на свързаност и с много по-голяма бързина. Затова се стремим да насърчаваме инвестиции в развойна дейност и изследвания в сферата на биотехнологиите, високотехнологичното производство, креативните индустрии и умни градове. Други ключови индустрии са бизнес-услугите и туризмът.

- Какво възпира повече инвестиции в София?

- За инвестиции са нужни три неща - знание, сигурност и възможности. Тази есен почти всяка седмица нова компания отваря нов офис в София или разширява дейността си. Обект сме на все повече проучвания от компании от целия свят. Според последното изследване на FDi Intelligence София ще е сред най-атрактивните локации за международни инвестиции в следващите 2 години. Убедена съм, че фактът, че София уверено влиза в световни класации ще допринесе за все по-големия интерес към града. Факт е, че София имаше и все още има много да навакса в сравнение с другите европейски столици. Затова и аз и екипът ми в последните години работим с темпове, които да компенсират това забавяне.

- Как правите София по-добра за бизнеса?

Нашата цел е да развиваме София като иновативен и зелен град. За мен лично голямата цел е да повишим качеството на живот на хората, а това освен с по-добра градска среда става и с повече възможности за професионално развитие и добри доходи. Затова създаването на добра среда за бизнес и предприемачество са ключът. С тази цел създадохме Софийската агенция за инвестиции, която подкрепя българските и чуждестранните бизнеси, които искат да се развият в София. От 2016 г. досега Агенцията е работила върху 115 конкретни проекта на инвеститори, предоставяйки напълно безплатно информация, анализи, контакти и съдействие. Разширихме партньорството си с други европейски столици, със създаване на контакти между бизнеса и вече имаме сключени споразумения с Лондон и Виена.

[БНР](#)

✓ Красимир Каракачанов участва в неформалната среща на министрите на отбраната на държавите-членки на ЕС в Букурещ

Вицепремиерът и министър на отбраната Красимир Каракачанов ще участва в неформалната среща на министрите на отбраната на държавите-членки на Европейския съюз днес и утре в Букурещ, в рамките на румънското ротационно председателство, съобща БТА.

Ръководителите на делегации днес ще обсъдят темата "Жените, мирът и сигурността" като приоритетна за ЕС, НАТО и ООН. През втория ден от срещата министрите на отбраната ще участват в работна сесия, посветена на бъдещето на европейската отбрана.

✓ Областният управител на Ловеч Георги Терзийски ще поеме АПИ

Предстоящото назначение не е съгласувано с бранша, коментираха експерти

Областният управител на Ловеч Георги Терзийски ще поеме поста председател на Управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура". Информацията все още не е официално потвърдена. Очаква се днес да бъде обявена.

Предстоящото назначение на Терзийски за председател на УС на АПИ не е съгласувано с бранша, коментираха за "Хоризонт" експерти от браншовата камара "Пътища". Те обаче са убедени, че съставът на ръководството трябва бързо да се попълни заради факта, че решенията се взимат с мнозинство.

В момента Пътната агенция не може да извърши нито едно плащане за зимно поддържане на пътищата без попълнен състав на Управителния съвет

✓ Иван Шрамко: Надзорът е още по-стриктен, когато сте в еврозоната

Икономическият растеж ще се свие, но засега не се очаква рецесия, прогнозира експертът

Словакия отбелязва десетата годишнина от влизането в еврозоната.

"Да, това беше относително труден процес за нас, каза в интервю за "Хоризонт" Иван Шрамко - бившият управител на Словакката централна банка, в чийто мандат еврото е въведено в страната през 2009 година.

Започнахме с подготовката през 2003 или една година преди да се присъединим към Европейския съюз. Най-голямото предизвикателство беше да изпълним икономическите критерии, заложи в договора от Маастрихт. Трябваше да пригостим икономиката си към европейските стандарти, което наистина беше много сериозно изпитание. Реформирахме редица системи - данъчната, пенсионната, здравната. Това не са популярни реформи и изискваха доста усилия. Политиците се изправиха пред предизвикателството да обяснят на хората, че трудностите си струват в името на крайната цел. През 2003-а година правителството одобри стратегията за влизането в еврозоната, в която беше записано, че то трябва да се случи през 2009-а. Ние успяхме да го направим. Това беше първата част от процеса. Втората - да убедим хората и бизнеса, че еврото е по-добро за страната ни. Справихме се и с това. Последните проучвания показват, че и обикновените хора, и фирмите се чувстват добре с еврото като официална валута на Словакия."

- 2009-а беше годината след фалита на "Лемън Брадърс", когато светът изпадна в най-тежката финансова криза след голямата депресия. Помогна ли на Словакия фактът, че именно тогава станахте част от еврозоната?

"Няма лесен отговор на този въпрос. Ние правихме много комплексни анализи и прилагаме различни модели, за да обхванем максимално много ситуации. Истината е обаче, че през 2005-а и 2006-а, когато подготовката за еврозоната беше в разгара си, никой дори не предполагаше, че предстои толкова тежка криза само няколко години по-късно. Всички оценки и прогнози, направени преди това, станаха абсолютно нерелевантни към действителността на 2008-а и 2009-а година. Разбира се, кризата удари силно и нашата икономика. Този удар обаче беше нищо в сравнение с това, което се случи в съседните на нас икономики, които не бяха в еврозоната и не се бяха подготвяли за влизане в нея. Например, икономиката в Чехия претърпя истински шок. Курсът на чешката крона към едно евро варираше между 25 и 28. Това е много голямо колебание. Ударът беше понесен и от хората, но още повече от фирмите. Казвам го, защото те сред основните партньори на Словакия. Ние имаме много отворена икономика. Износът и вносът представляват около 60 % от брутният вътрешен продукт и последиците от кризата бяха усетени по този канал, а не чрез колебания във валутния курс. Ние вече имаме еврото. В Унгария кризата също връхлетя с много последствия. Хората буквално изстрадаха последиците от колебанията в цената на форинта. Това беше спестено на Словакия, защото еврото остана стабилно спрямо долара и другите водещи валути. Мигновеният ефект от стабилната валута беше усетен още през първата година от членството ни в еврозоната и той беше изключително позитивен."

- Вероятно един от големите страхове на хората е бил свързан с шоковото поскъпване на цените в Словакия след приемането на еврото. Оказа ли се основателен този страх?

"Преди приемането на еврото това беше една от най-големите заплахи или рискове, както искате го наречете, свързана с общественото мнение. Нали го знаете този мит, че еврото едва ли не е отровно и ще навреди на хората. Реалността обаче беше друга. Разбира се, тук трябва да прибавим и ефекта от кризата, защото когато има икономическо забавяне и дори негативен ръст на брутният вътрешен продукт, не може да се очаква голяма инфлация. И заради ефекта от икономическия цикъл, но и заради предварително взетите мерки, инфлацията беше 0,1 %. И правителството, и ние като централна банка оказвахме много голям натиск върху предприемачите да не се възползват от приемането на еврото за необоснована вдигане на цените. Успяхме да запазим ценовото равнище стабилно през 2009-а и последващите години. Това беше много важно, особено в сравнение със съседните страни като Чехия и Унгария, където и възстановяването от кризата дойде с доста сериозна инфлация."

- В момента България има много добри макроикономически показатели и стриктна фискална политика. Какво ни гарантира, че с влизането в еврозоната правителството няма да отпусне юздите?

"Различна е ситуацията от това, което казват. Точно обратното. Ако сте в еврозоната, ще има много по-стриктни правила, с които да се съобразявате. Единственото, за което се сещам и което се случи на нас, е, че трябваше да поемем част от спасяването на гръцката икономика. Спомнете си проблемите с гръцкия дълг и спасителните програми."

- На вас ви се наложи да участвате в спасяването на Гърция. Да не се окаже, че ние ще трябва да помагаме на Италия ...

"Да, точно така. Италия е сериозен риск за еврозоната. Ние можем единствено да се надяваме, че Европейската комисия и Италия ще действат достатъчно отговорно, за да овладеят ситуацията. Факт е обаче, че не е изключено да се наложи спасяване на Италия. Рискът съществува за следващите няколко години."

- Казвате, че надзорът е по-стриктен, когато една държава е в еврозоната. Как обаче да бъдем сигурни, че Европейската централна банка ще ни надзирава по-добре, след като знаем какво се случва с Дойчебанк например. В Латвия имаше такъв проблем. В Дания - с естонска банка.

"Мисля, че самият факт, че прането на пари е открито, е резултат от добрата работа на Европейската централна банка. Преди системата да бъде интегрирана и обща, надзорът на национално ниво явно не е бил достатъчно ефективен."

- Споделяте ли становището на много експерти, че рецесията идва към Европа?

"Лично аз предпочитам да вярвам на прогнозите, които правят институции като Европейската централна банка, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и Международният валутен фонд. В световен мащаб те не очакват рецесия, но подчертават, че ще има забавяне. Икономическият растеж в глобален план ще се свие от 3,5 до 3,1 на сто. В еврозоната също ще има забавяне, но засега не може да се говори за рецесия."

✓ Огромни разлики в цените на тока на едро

Колебанията за 24 часа надвишават 90%

Огромни колебания се наблюдават в последната седмица в цената на едро на пиковата електроенергия, търгувана на Българската независима енергийна борса (БНЕБ), сочат данните на статистиката.

Нерядко колебанията в цените на тока в сегмента „Ден напред“ надвишават 90%. Така през миналата седмица на 21 януари средната стойност на изтъргуваната пикова енергия (09.00 – 20.00 часа) за следващия ден достигна 202 лв./МВтч. Във вторник обаче котировките бяха с 57% по-ниски и слязоха до 86.45 лв. за мегаватчас.

Покупките на пиков ток от същия сегмент на 22-ри обаче вече струваше средно по 166,83 лв./МВтч или с почти 93 на сто по-скъпо. Сравнението между по-миналия вторник и вчера пък показва разлика от над 77%.

За днес, вчера бизнесът си напазарува пикова електронергия за по 153,11 лв. за мегаватчас, а изтъргуваните количества в сегмента са 14 192 МВтч, сочат данни на БНЕБ. Най-високата постигната цена от 172,15 лв. за мегаватчас е за 11.00 часа. Средната цена в сегмента „Ден напред“ във вторник бе 119, 37 лв./МВтч или само с 5,59 лв. повече от понеделник, когато бе 113,78 лв. за мегаватчас. Въпросната цена обаче е с почти цели 33 лв. е по-висока от предходния ден, когато бе на ниво от 80,82 лв. за мегаватчас.

Според експерти основната причина за колебанията в цените на едро в сегмента „Ден напред“ се дължат на липсата на нормално предлагане. Това обаче не е толкова голям проблем, защото над 80% от електроенергията на борсата се търгува по дългосрочни договори, при които цените са доста по-ниски. Експертът проф. Атанас Тасев посъветва промишленият бизнес да подменят старото си оборудване използващо много енергия с по-съвременно, при което консумацията е много по-малка. По думите му, не е редно битовите потребители да плащат по-високи надценки за тока, за да може промишлеността да изглежда конкурентна.

Относно очакванията валежите в последно време да осигурят евтин ток на едро, професорът обясни, че в момента е рано е да се използва водата в тях, за да остане за лятото.

„Преливането на водоемите, за което се говори в момента се отнася само за малките язовири. При големите има голям дефицит на вода и техните турбини се използват по-рядко“, обясни енергийният експерт. Според него, малки са шансовете за поевтиняване на тока на едро в скоро време.

Справка в сайта на Електроенергийния системен оператор (ЕСО) показва, че към 14.00 вчера големите вецове осигуряваха само 0,14% от товара, но в 18.00 часа делът им надвиши 8,2% до 571 мегавата.

✓ Министерството на икономиката с конкурс за насърчаване на предприемачеството

Министерството на икономиката стартира дейности по конкурса „Европейски награди за насърчаване на предприемачество“ от днес.

Проектът се провежда за 13-та поредна година като е инициатива на Европейската комисия (ЕК), която има за цел да отличи най-успешните дейности, насърчаващи предприемачеството и иновативното мислене. Координатор у нас е Министерството на икономиката, а участие в състезанието могат да вземат национални, регионални, местни, публични и публично-частни предприятия от всички държави-членки на Европейския съюз (ЕС).

Участниците ще се съревновават на 2 етапа – национален и европейски, като задължително условие е кандидатурите да се отнасят до започнати или скорошни инициативи, насърчаващи предприемачеството и оказали влияние върху даден регион.

Критериите са оригиналност, устойчивост и въздействие на инициативите върху местната икономика.

Кандидатури се приемат до 22 май 2019 г., а наградите ще се връчат през ноември същата година. Те ще бъдат общо 6: за насърчаване на предприемаческия дух, за инвестиране в изграждането на умения, за подобряване на бизнес средата, за подкрепа на интернационализирането на бизнеса, за подпомагане развитието на „зелени“ пазари, както и за ефикасното експлоатиране на ресурсите. Последната награда е за отговорно и интегриращо предприемачество.

[Investor.bg](#)

✓ Брутният външен дълг на България нараства с 1,8% спрямо БВП през ноември

За един месец плащанията по обслужването на задълженията са в размер на 4,943 млрд. евро, като преди година бяха 5,540 млрд. евро, изчислиха в БНБ

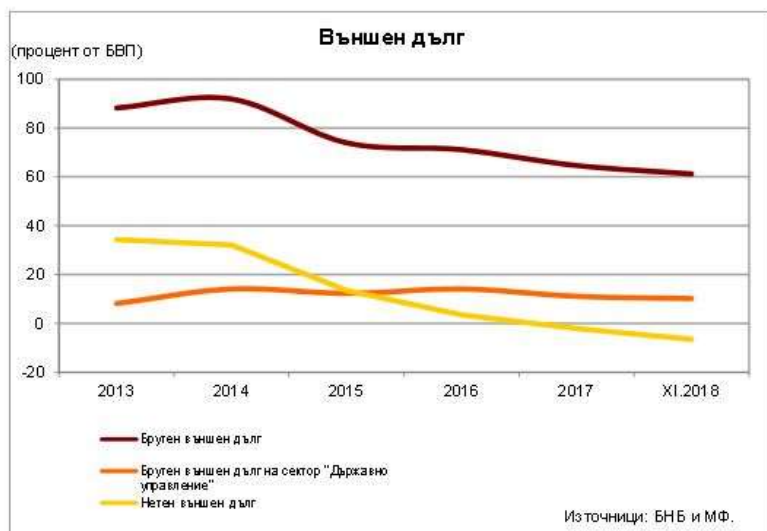
Брутният външен дълг на България (частен и държавен) в края на ноември нараства с 1,8% (601,8 млн. евро) на годишна база като част от брутния вътрешен продукт (БВП). Към 30 ноември той възлиза на 33,797 млрд. евро и представлява 61,2% от БВП на страната, показват предварителните данни на Българска народна банка (БНБ).

За сравнение, преди година съотношението беше 64,1% от БВП (33,103 млрд. евро), а преди малко повече от две години – над 75%.

При съпоставяне с края на 2017 г. външните задължения на страната ни към 30 ноември се увеличават с 1,2% (399,7 млн. евро). Към 31 декември 2017 г. те възлизаха на 33,397 млрд. евро (64,6% от БВП).

Според прогнозата на централната банка за 2018 година БВП ще е 53,639 млрд. евро, като по данни на Националния статистически институт през 2017 г. той беше 50,429 млрд. евро.

В края на ноември 2018 г. дългосрочните задължения са 25,432 млрд. евро и намаляват с 0,6% (142,3 млн. евро) на годишна база. Краткосрочните задължения възлизат на 8,365 млн. евро и нарастват с 9,8% (744,1 млн. евро) спрямо година по-рано.

Дългът на централната и местната власт
 Брутният външен дълг на сектор Държавно управление в края на ноември е 5,623 млрд. евро, като за една година задълженията на сектора се понижават с 2.3% (134.3 млн. евро).
 Външните задължения на сектор Банки към 30 ноември са 4,811 млрд. евро и за една година нарастват със 17,3% (708,3 млн. евро).
 Външният дълг на Други сектори е 10,558 млрд. евро и пада с 2,7% (292,9 млн. евро) спрямо ноември 2017 г.
 Задълженията на търговските фирми и домакинствата
 В края на ноември 2018 г. вътрешнофирменото кредитиране възлиза на 12,803 млрд. евро (23,2% от БВП), като нараства с 2,6% (320,7 млн. евро) спрямо ноември 2017 г.

В периода януари – ноември 2018 г. полученото външно финансиране от нерезиденти е в размер на 4,909 млрд. евро при 4,402 млрд. евро за същия период на 2017 г. От тях 319,3 млн. евро (6,5% от общия размер) са за сектор Държавно управление, 1,070 млрд. евро (21,8% от общия размер) за сектор Банки, 1,657 млрд. евро (33,8%) за Други сектори, а 1,862 млрд. евро (37,9%) са вътрешнофирмено кредитиране.

За единайсетте месеца на миналата година извършените плащания по обслужването на брутния външен дълг са 4,943 млрд. евро (9% от БВП), докато за същия период на 2017 г. те възлизаха на 5,540 млрд. евро (10,7% от БВП).

Нетният външен дълг в края на ноември 2018 г. е отрицателен в размер на 3,612 млрд. евро (6,5% от БВП), като намалява с 2,546 млрд. евро (238,7%) спрямо края на 2017 г. (отрицателна стойност от 1,066 млрд. евро, 2,1% от БВП). Понижението се дължи на по-голямото увеличение на брутните външни активи (с 2,945 млрд. евро, 8,5%) в сравнение с нарастването на брутния външен дълг (с 399,7 млн. евро, 1,2%). Нетният външен дълг намалява с 2,701 млрд. евро (296,6%) спрямо ноември 2017 г. (отрицателна стойност от 910,9 млн. евро, 1,8% от БВП).

Investor.bg припомня, че премиерът Бойко Борисов обяви, че до края на мандата на правителството външният дълг ще падне до 20% от БВП. По думите му по данни на Евростат нашата страна е на трето място след Естония и Люксембург по най-нисък външен дълг, който е намалял от 29% на около 23%.

Председателят на бюджетната комисия Менда Стоянова също очаква през следващите години дългът да продължи да пада, като през тази година ще бъде 23% от БВП, а догодина – 21,3%.

✓ АПИ е продала винетки за 45 млн. лв. от началото на годината

Само на 28 януари са продадени над 39 хил. годишни електронни стикери

От началото на годината до момента са продадени 630 025 електронни винетки за 45,2 млн. лв. Само на 28 януари са продадени над 39 хил. годишни електронни винетки. Това съобщиха от Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ).

До момента са продадени 630 025 електронни винетки за 45,2 млн. лв. Вчера, на 28 януари, е бил най-големият ръст в продажбите досега – купени са общо 50 896 електронни винетки. Общият брой на продадените годишни електронни винетки до момента е 370 136.

108 866 безплатни електронни винетки са издадени на хора с увреждания от началото на 2019 г. За същия период на миналата година пътната агенция е предала на дирекциите за социално подпомагане 101 765 броя годишни хартиени винетки за леки автомобили.

На хората с 50 и над 50 на сто намалена работоспособност, както и на лицата или семействата, отглеждащи деца с трайни увреждания до 18-годишна възраст и до завършване на средно образование, но не по-късно от 20-годишна възраст, се издава безплатна електронна винетка с валидност от една година. Тя е за сметка на бюджета на АПИ, припомнят от ведомството.

Хората с увреждания могат да подадат заявлението-декларация за получаване на безплатна електронна винетка лично в дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес, с писмо чрез лицензиран пощенски оператор или по електронен път съгласно Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Дирекциите „Социално подпомагане“ обработват и одобряват документите в 7-дневен срок от подаването на документите.

БНТ

✓ Бизнесът и правителството обсъдиха пътя на България към еврозоната

Членството на България в еврозоната и в банковия съюз ще гарантира парите на хората и няма да позволи да се повтори кризата с КТБ. Това заяви премиерът Бойко Борисов по време на 13-ата годишна среща между бизнеса и правителството, организирана от вестник "Капитал". Тази година тя беше посветена на пътя ни към еврозоната. Министър-председателят отговори и на вчерашните критики на държавния глава за икономическото състояние на страната. Финансовият министър и управителят на БНБ от своя страна заявиха, че няма причина да бъде отлагано влизането на България в чакалнята за еврозоната.

Членството на България в еврозоната и банковия съюз ще въведе банкова дисциплина и ще гарантира сигурност и прозрачност на кредитната система, категоричен беше премиерът Бойко Борисов в своята реч пред бизнеса.

Бойко Борисов, министър-председател: И в банковия съюз и в еврозоната, нито централните банки, нито банките в съответната държава могат да си позволяват да използват по-мека дума - волности. Целта е ако някой собственик на банка или група акционери доведат до фалита една банка, не данъкоплатецът да плати, не хората да изгорят с парите си там, а те да понесат своята отговорност и те да платят. Разбира се, че е важно по-ниски лихви по кредитите, стабилна банкова система, не дай си боже криза - има кой да ти помогне. Но най-важното е дисциплинирането на банковия сектор - да не може да се случи това, което ставаше по времето на министър Гечев, по времето на мандата миналия на БСП, с КТБ и всичко останало.

Борисов увери, че по този начин ще се пресекат възможностите за нелегални практики през банките.

Бойко Борисов: Убеден съм, че тези, които им е хубаво да си ползват банките, да си финансират частния бизнес - безконтролно, ще бъдат много против, ще вложат пари срещу нас, може и банкери да излязат на протест.

Специален гост на срещата бизнес-правителство тази година е заместник-председателят на европейската комисия и бивш премиер на Латвия Валдис Домбровскис. Той още веднъж изтъкна, че ползите на страната ни като член на еврозоната са повече от загубите, но и че трябва да продължим да работим.

Валдис Домбровскис: Според последните оценки на еврокомисията има няколко важни области за България, в които трябва да има подобрение - трябва да се подсили административният капацитет, да се запълнят някои пукнатини във финансовия сектор, да се довършат законовите текстове, свързани с несъстоятелността и да се подобри цялостното управление на банковата система. Страната трябва да инвестира и в подобряване на уменията и образованието, предизвикателство остава справянето с бедността и социалното изключване.

България вече има нужното законодателство, за да се присъедини към чакалнята на еврозоната, каза управителят на БНБ Димитър Радев, който обаче напомни, че все пак членството ни не е панацея за проблемите в държавата.

Димитър Радев, БНБ: Цялостният процес и самото присъединяване на страната, първо към банковия съюз а след това към еврозоната, не може да бъде заместител по никакъв начин на добрата макроикономическа политика и на добрите бизнес практики. Страна, която не се съобразява с това изискване, ще изпита сериозни икономически трудности и дори може да катастрофира финансово, независимо дали е в еврозоната или извън нея.

Финансовият министър Владислав Горанов пък отговори на основния въпрос, който интересува хората и бизнеса, във връзка с членството ни в еврозоната - ще има ли голямо поскъпване на стоки и услуги.

Владислав Горанов: Няма икономическа и житейска логика да се очаква промяна на ценовите равнища при присъединяването на България към еврозоната. Такива не са наблюдавани през последните пет държави, и в Прибалтийските страни и към тези, които се присъединяват към еврото.

✓ Индексът за възприятие на корупцията в България пада с още един пункт

България с лоши резултати в класацията за възприятие на корупцията, изготвяна ежегодно от „Транспарънси Интернешънъл“. Индексът на страната ни пада с още един пункт в сравнение с миналата година, което показва, че у нас възприятието за корупция е нарастнало. Наредваме се на 77 място от 180 държави. Резултатите ни продължава да са най-лоши сред страните-членки на Европейския съюз и са съизмерими с тези на някои африкански държави.

Българският индекс 42 пункта, а средният показател за света е 43. Колкото по-нисък е индексът, толкова по-силно е усещането за корупция. Най-добри резултати показва Дания с 88 точки от 100 възможни. В дъното на класацията са Сирия и Сомалия.

Изследването е направено на база 12 независими една от друга международни организации. Авторите предупреждават, че стойностите под 50 точки са сигнална лампа, че в тази държава има неефективна борбата с корупцията.

Наши непосредствени съседки по класация са Суринам и Тунис, които имат по-добър показател. Малко по-лошо представяне имат Буркина Фасо и Гана.

Калин Славов - изп. директор на българското представителство на Асоциация "Прозрачност без граници": Все компания, която по-скоро предполага да се намираме на друг континент.

А на нашия континент сме с най-лоши резултати от страните членки на ЕС.

България е с 22 пункта под средното за Съюза равнище. Преди нас Гърция и Унгария, а над тях е присъединилата се заедно с нас към Европейския съюз Румъния.

Анализът показва още, че ако погледнем българските резултати за 7 години назад, ще разпознаем не влошаване на демокрацията ни, а възприятие за застой.

През годините винаги сме варирали между 41 и 43 пункта.

Калин Славов - изп. директор на българското представителство на Асоциация "Прозрачност без граници": На практика една почти права линия. Правата линия в медицината означава мъртъв пациент. Нашата линия слава Богу още не е права. Според председателя на "Прозрачност без граници" Огнян Минчев лошите, но иначе стабилни резултати през тези години показват съюз между икономика зад сцената, политически партии, управляващи фигури и правосъдни органи.

Огнян Минчев - председател на Асоциация "Прозрачност без граници": Държавата функционира под институциите, под правилата, под процедурите. Каквито и реформи и институционални размествания да се правят, под повърхността има един реален, неинституционален, неюридически процес на възпроизводство на статуквото.

Анализът на резултатите от изследването налага извода, че колкото по-слаби са демократичните институции, толкова по-неспособни са да контролират корупцията.

✓ Президентът Румен Радев заминава на двудневно посещение в Лисабон

То е по покана на португалския му колега Марсело де Соуза. Двамата ще обсъдят възможностите за разширяване на търговско-икономическите отношения между двете страни, общоевропейски въпроси и проблеми на миграцията. Утре Румен Радев ще се срещне и с премиера на Португалия, с председателя на парламента и с кмета на Лисабон, който ще му връчи и Почетния ключ на града.

✓ Парламентарна комисия разглежда промените в Закона за българското гражданство

Парламентарната комисия за българите в чужбина ще разгледа готвените промени в Закона за българското гражданство. Те идват след като в специален доклад Европейската комисия разкритикува България заради практиката за даване на гражданство срещу инвестиции, а родното Министерство на правосъдието предложи мерки за затягане на контрола. Част от тях предвиждат отпадане на възможността за придобиване на гражданство срещу инвестиции, съкращаване на сроковете по процедурата и прецизиране на критериите.

Предвижда се още изискване кандидатите да владеят български език и да имат осигурена работа в страната, за което пледира и вицепрезидентът Илиана Йотова.

✓ Просветното министерство представи 17-те си национални програми

По повод родителско недоволство, зам.-министър Таня Михайлова коментира за „По света и у нас“, че датите на олимпиадите, които попадат в грипната ваканция не могат да бъдат променени. Ще се вземат мерки обаче срещу грипа като ще е препоръчително учениците да носят маски. Днес министерството на образованието и науката представи 17-те си Национални програми на стойност 76 млн. лева. Тази година има нови програми като например влизането на IT- фирми в училищата или средства за бърза педагогическа правоспособност.

Областният кръг на олимпиадата по математика в столицата е в събота, 2 февруари - ден от грипната ваканция. Това важи и за олимпиадите по физика, литература и т.н. Датите не могат да се променят, казаха от министерството. Тези състезания са доброволни, там се събират неголеми групи деца, а има и ученици, които са класирани на няколко олимпиади и при промяна ще бъдат оцелени.

Таня Михайлова, зам.-министър на образованието и науката: Ще бъдат взети мерки за това да се осигури от една страна много добро почистване в самите зали, от друга страна ще препоръчаме да се използват маски, така че да няма притеснения от страна на родителите.

Министерството представи днес 17-те си национални програми.

Четири от тях са нови като тази за влизането на IT- фирми в училище. Тя е на стойност 1 млн. лева като фирмите ще правят семинари за ученици от първи до десети клас, за да запалят интереса към дигиталните технологии.

Евгения Костадинова, директор на Дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“: Учители ще могат да идат за кратко време на обучение, на стаж в IT- фирми, така че да актуализират и надградят знанията си.

✓ Личните данни - какво променят поправките в закона?

Нови правила за обработка на личните данни, особено при журналистическите данни. В служебните си задължения журналистите трябва да се съобразяват с 10 критерия. Какви са те, защо думата цензура се превърна в една от най-често използваните по отношение на личните данни? Венцислав Караджов, председател на Комисията за защита на личните данни, беше гост в Сутрешния блок на БНТ. Той припомни, че лични данни се обработват в България от 2002 г.

"Новото в случая е, че журналистите могат да събират всякаква относима информация към конкретния случай, който те биха желали да публикуват, и когато обективно са установили, че тезата е доказана или не, да съобразят събраната от тях информация с принципите на обработване на лични данни - т.е. дали да разпространят личните данни в големия обем от лична информация, която са събрали, или в обема, който е относим към конкретния случай за неговото доказване. Законът предлага принципни правила, с които журналистите биха могли да преценят съобразно случая дали информация, която са събрали по този случай, е законосъобразно с нейното разпространение", обясни Караджов.

Според него позицията на медии, че 10-те критерия предполагат цензура, е фалшива новина. Новите правила освобождават медиите от всички задължения на администратора - те не търсят правно основание при събиране на лични данни, сами преценяват какъв обем лични данни да съберат за някой, който е обект на разследване или на новина, която да публикуват. Не водят никаква отчетност, нямат задължения да отговарят на субекта на данни, обясни председателят на Комисията за защита на личните данни.

[ТВ Европа](#)

✓ Световната банка открива офис с 200 работни места у нас

Световната банка разкрива в София нов център за споделени услуги с около 200 високотехнологични работни места. Новият офис ще отговаря за вътрешните корпоративни и IT операции на банката. Той е вторият подобен в света след този в Ченай, Индия, открит през 2001 г., в който в момента работят над 2000 служители. Сред основните причини за решението офисът да бъде открит в българската столица са високото ниво на българския IT сектор, наличието на качествена работна ръка, както и добре развиващата се бизнес среда.

Основни конкуренти на България за новата локация на Световната банка са били Хърватия и Сърбия. Офисът трябва да започне работа в средата на тази година, а точната локация все още не е ясна.

✓ ЕС въвежда месечни доклади за усилията на онлайн платформите срещу дезинформацията

Европейската комисия въвежда месечни доклади за усилията на онлайн платформите срещу дезинформацията. Очакванията са платформите да приложат изцяло правилата за противодействие на фалшивите новини преди изборите за евродепутати през май. При отчитане на първоначалните резултати се посочва, че Фейсбук, Гугъл, Твитър и Мозила са предприели важни стъпки в желаната посока. ЕК очаква Фейсбук да работи повече с изследователи и специалисти по проверка на истинността на информацията. Гугъл е въвел повече прозрачност в рекламите, но не предлага навсякъде в ЕС възможности потребителите да съобщават, че са попаднали на подвеждаща информация.

Мария Габриел – еврокомисар за цифровата икономика и общество:

„Онлайн платформите започнаха да прилагат Кодекса за добри практики, но трябва да удвоят усилията си. Дезинформацията не признава граници и застрашава демокрацията. Очакваме да има по-голяма яснота и относно политическите реклами, те трябва да бъдат ясно обозначени в социалните медии и да се посочва кой ги е платил.“

ЕК уточни, че до края на годината ще наблюдава прилагането на правилата, които доставчиците на електронни услуги изготвиха и въведоха на доброволна основа. Комисията остава в готовност при нужда да предприеме законодателни мерки. Въведените миналата година правила целят да прекъснат рекламните приходи на сайтове, които разпространяват неверни и подвеждащи твърдения. Друга цел е да бъде постигната яснота за политическото естество на някои реклами онлайн. Правилата са насочени към закриването на профили, от които се разпространява дезинформация, както и към повишаването на видимостта на сигурни източници на проверена информация.

Еврокомисарят по сигурността на ЕС Джулиън Кинг добави, че Фейсбук признава за 3-4 процента фалшиви профили от общия брой на своите потребители. Той уточни, че това означава неясна собственост на 80-90 милиона профила в социалната мрежа.

[News.bg](#)

✓ Караниколов иска бизнесът с горивата да се разбере

След продължилата четири часа комисия и взетото решение за отлагане на наредбата на Закона за горивата за 6 месеца, министърът на икономиката Емил Караниколов обясни пред журналисти, че трябва да се изчака какво ще бъде гласувано в Народното събрание и тогава да се коментира.

За Караниколов е най-важно бизнесът да се разбере.

По думите му най-вероятно се очаква да има изменения на текстове и това щяло повлияе на наредбата.

Другият проблем според министъра на икономиката е, че чрез наредбата не могат да се урегулират текстове в закона.

Припомняме, депутатите отложиха спорната Наредбата на Закона за горивата. Новите изисквания ще влязат в сила от 28 юли 2019 година.

На днешното заседание на Комисията за наблюдение на приходните агенции и борба със сивата икономика и контрабандата, на което беше обсъдено отлагането на спорната наредба, Българската петролна и газова асоциация (БПГА) и Българската стопанска камара (БСК) категорично се обявиха против.

Валентин Златев от БПГА дори определи отлагането на наредбата като "чадър върху сивата икономика".

От Националното сдружение на търговците и превозвачите на горива (НСТПГ) пък обясниха, че от организацията никога не са стояли в сивия сектор, не са политически сили и не са финансирали техните кампании.

Симо Симов от НСТПГ призова депутатите за разумно решение, с което да се отложи Законът за горивата в полза на бизнеса.

[Financebg.com](#)

✓ С най-нисък дял на общопрактикуващи лекари сме сред страните в ЕС

Общият брой на общопрактикуващите лекари у нас е около 4 500, като те съставляват 15 на сто от броя на всички лекари в страната, който е около 30 000, според данни на НСИ.

Най-висок дял общопрактикуващи лекари на 100 хиляди души у нас има в областите Плевен – 89, Видин – 86, Монтана – 82, Добрич – 76.

Най-ниска е осигуреността с ОПЛ в Кърджали – 40 на 100 хиляди, Разград – 47 и Търговище – 50 ОПЛ на 100 хиляди.

За столицата София броят на общопрактикуващите лекари е 60 на 100 хиляди, информира manager.bg.

Според здравни експерти общопрактикуващият лекар изпълнява изключително важни функции в първичното здравеопазване – осъществява профилактична дейност, диагностицира, лекува и проследява повечето от най-разпространените хронични заболявания, диагностицира и лекува повечето от масовите остри заболявания, взема решения за нуждите от допълнителни изследвания, консултации, хоспитализации и т.н.

Според здравни експерти общопрактикуващият лекар изпълнява изключително важни функции в първичното здравеопазване – осъществява профилактична дейност, диагностицира, лекува и проследява повечето от най-разпространените хронични заболявания, диагностицира и лекува повечето от масовите остри заболявания, взема решения за нуждите от допълнителни изследвания, консултации, хоспитализации и т.н., пише БТА.

Най-много общопрактикуващи лекари има в Португалия

Като цяло броят на практикуващите лекари в ЕС е бил близо 1,8 милиона, като от тях 50 на сто са били мъже и съответно 50 процента – жени. Отчита се и значително нарастване на възрастта на здравния персонал в ЕС за 10-годишен период: през 2007 лекарите на възраст над 55 години са били 27 на сто, докато през 2017 г. този процент е нараснал до 38 от общия им брой, според Евростат.

Броят на общопрактикуващите лекари обаче се различава значително в различните държави-членки на Европейския съюз – най-голям е техният дял в Португалия – 253 ОПЛ на 100 хиляди души население, отчита Евростат.

Освен Португалия в Топ 5 на страните с най-висок дял ОПЛ на 100 хиляди влизат още: Ирландия – 179, Австрия – 159, Холандия – 157 и Франция – 153 ОПЛ на 100 хиляди жители.

Най-ниска е осигуреността с лични лекари в следните 5 страни – Гърция – 42 на 100 000, България – 64, Словения – 68, Латвия – 72 и Испания – 75 ОПЛ на 100 хиляди души.

При останалите ни съседи осигуреността с ОПЛ е както следва – Македония – 100, Сърбия – 85, Румъния – 77 и Турция – 59 общопрактикуващи лекари на 100 хиляди души население, според Евростат.

Fakti.bg

✓ Фирмите подават декларация за дължими данъци, ако са удържали авансов данък

Документите се представят пред НАП до 31 януари 2019 г

До края на януари 2019 г. предприятията и самоосигуряващи се лица, които през четвъртото тримесечие на 2018 година са платили на физически лица доходи по извънтрудови правоотношения, наем или доходи от други източници по чл. 35 от ЗДДФЛ и са удържали авансов данък върху тези доходи, трябва да подадат декларация за дължими данъци (образец 4001) по чл. 55 от ЗДДФЛ и чл. 201 от ЗКПО.

Декларацията за дължими данъци (образец 4001) за последното тримесечие на 2018 г. се представя в НАП и за окончателните данъци, удържани върху доходите на чуждестранни физически лица у нас (например върху възнаграждения за услуги, неустойки, обезщетения, стипендии за обучение в България, доходи от лихви и други), както и за окончателните данъци дължими от местни и чуждестранни физически лица, като например върху доходите от дивиденди и ликвидационни дялове и др.

Формулярът се подава и за данъци при източника по Закона за корпоративното подоходно облагане, като например данъци върху дивидентите и ликвидационните дялове в полза на чужди фирми и местни юридически лица, които не са търговци, включително общините.

От 2019 г. самоосигуряващите се лица също ще подават декларацията за дължими данъци (образец 4001) по чл. 55 от ЗДДФЛ и чл. 201 от ЗКПО само по електронен път. Това не се прилага при деклариране на дължимите данъци за 2018 г.

От НАП напомнят също, че предприятията и самоосигуряващите се лица-платци на доходи от наем или от управление и контрол, които се облагат с окончателен данък, начислени и/или изплатени в полза на лица, местни на друга държава - членка на Европейския съюз, предоставят на НАП информация за тези доходи с декларацията по чл. 55, ал. 1 от ЗДДФЛ и по чл. 201, ал. 1 от ЗКПО, подавана за четвъртото тримесечие на годината.

Повече информация за попълване на декларациите и за плащане на дължимите данъци клиентите на НАП могат да получат на телефона за информация 0700 18 700 на цената на един разговор, на интернет страницата на агенцията или в офисите на приходната администрация.

✓ „Фейсбук“ отваря офис у нас

Модераторите често се позовавали на Google Translate

„Фейсбук“ отваря център за преглеждане на съдържание в София, съобщи радио „Дарик“. В центъра ще работят около 150 служители, които ще следят постовете в социалната мрежа за потенциални нарушения. Партньор на „Фейсбук“ ще бъде една от най-големите аутсорсинг компании у нас – „TELUS International“, откъдето също потвърди новината. На този етап обаче въпросните служители няма да следят постове на български език, а на турски, казахски и руски. В момента модераторите преминават обучение, а се очаква центърът да заработи до седмици.

След масовите обществени критики към „Фейсбук“, че допуска дезинформация, политическа пропаганда и реч на омразата, които пряко са повлияли на резултатите от последните президентски избори в САЩ и референдума за Брекзит, от компанията обявиха нова политика за преглеждане на съдържанието. Тя включва няколко хиляди модератори по целия свят, които в реално време следят милиони постове на над 100 езика за евентуално нарушаване на правилата на „Фейсбук“. От 7500 през миналата година, до момента броят на въпросните служители се е удвоил до 15 000, съобщават от компанията. Част от разрастването включва и София, където ще бъде отворен офис за преглеждане на съдържанието. В центъра ще работят 150 служители, които вече се обучават, а броят им ще варира в зависимост от броя на докладваните постове и снимки, които Фейсбук получава. Модераторите обаче няма да следят постове на български, а на казахски, турски и руски.

През април миналата година „Фейсбук“ представи и наръчник, който очертава правилата за съдържание в социалната мрежа. През декември в „Ню Йорк таймс“ обяви, че около 1400 страници от въпросните правила са им предоставени от анонимен модератор. Според него те често водят до противоречия, нямат смисъл, а понякога ги принуждават да оставят постове, които те самите считат, че могат да доведат до насилие. „Понякога се чувстваш сякаш убиваш някого, като не предприемаш нищо“, допълва той пред изданието.

В един от случаите например на модераторите е казано да премахнат постове с призив за набиране на помощи за пострадалите при изригване на вулкан в Индонезия, тъй като един от спонсорите на компанията е членувал в списъка с вече забранени групи във „Фейсбук“. Заради друга подобна грешка в Мианмар социалната мрежа позволила на екстремистка групировка, обвинена в подбуждане на геноцид, да публикува в продължение на месеци. Случаят дори доведе до критики от страна на ООН. Пред в. „Ню Йорк таймс“ Моника Бикърт – ръководител на компанията в отдел Управление на глобалните политики, казва:

„Имаме милиарди постове всеки ден, идентифицираме все повече и повече потенциални нарушения, използвайки нашите технически системи. При такъв мащаб обаче дори и да си акуратен на 99 процента, пак ще допускаш множество грешки“.

По информация на в. „Ню Йорк таймс“ модераторите често се позовавали на Google Translate, и разполагали с броени секунди да приложат правилата от огромния наръчник към хилядите постове, които минават на ден. Въпросните правила обаче били разпръснати в множество презентации и документи с различни заглавия, като например: „Организации и фигури, използващи реч на омразата в Западните Балкани“. В един от документите например присъства поредица от правила, чиято цел е единствено да уточни кога думите „мъчение“ и „джихад“ могат да са признак на екстремистка реч. В списъците за „Реч на омразата“ попадат и над 200 страници с жаргонни думи.

Повечето от презентациите са на английски език, а според изданието и за техния превод често е ползван „Google Преводач“. Един от най-любопитните случаи е с Ратко Младич - началникът на щаба на Босненската сръбска армия по време на войната в Босна през 90-те. Той бе арестуван през 2011, а 6 години по-късно получи от Международния трибунал в Хага доживотен затвор по 10 обвинения, включително за геноцид и престъпления срещу човечеството. В презентациите на „Фейсбук“ обаче Младич е описан като бежанец, а в едни от документите името му дори е преведено буквално на английски като „Родни Йънг“ (Rodney Young).

Мениджър

✓ **Смяната на името на Република Македония: Какво предстои пред страната?**

Република Македония променя името си на Република Северна Македония в замяна на оттегляне на възраженията на Гърция за присъединяването на северната ѝ съседка към НАТО, решавайки по този начин близо 30-годишен спор. Но какво на практика трябва да направи една държава, когато променя името си?

Гръцкият парламент ратифицира споразумението в петък, като една от последните необходими стъпки за приключване на разногласията между двата съседа. Остават някои процедурни стъпки, включително това Гърция да подпише протокола за присъединяване на северната ѝ съседка към НАТО, преди смяната на името да влезе в сила.

Промяна на името на една държава ни най-малко не е прецедент - много страни са го правили досега, като цяло в резултат на политически промени или в края на колониални периоди: например Бирма стана Мианма, Родезия - Зимбабве, Заир - Демократична република Конго, а неотдавна Свазиленд стана Есватини.

Много неща в Република Македония ще трябва да се променят - от паспортите до правителствените бланки и учебниците. Но някои други, като имената на интернет домейните, ще останат същите. Асошиейтед прес представя пътя, който предстои пред страната:

Какво се променя?

Страната прие името Република Македония, след като обяви независимост от бивша Югославия през 1991 г. То е признато от над 130 държави, но не и от ООН, НАТО или Европейския съюз, заради възраженията на Гърция. Гърция твърди, че терминът "Македония" си присвоява нейно антично наследство и крие териториални претенции към нейната северна провинция със същото име - родно място на царя воин Александър Македонски. Така че официалното име на страната е Бивша югославска република Македония или БЮРМ (FYROM). След като завърши смяната на името, то ще се промени на Република Северна Македония или Северна Македония на кратко.

Какво става сега?

Когато споразумението влезе в сила, страната ще информира останалата част на света, включително ООН, че вече се нарича Северна Македония и ще подаде молба за членство в НАТО и ЕС. Постъпката пред ООН може да се окаже сложна. Членката на Съвета за сигурност на ООН Русия критикува процеса на смяна на името като грубо нарушение на македонския закон под натиска на Запада, за да може страната да се присъедини към НАТО. Руски официални представители досега не са посочвали дали Москва ще признае новото име.

Какво друго ще се промени?

Правителството в Скопие ще разполага с петгодишен гратисен период, за да въведе практически промени, като смяна на официалните бланки, на паспортите и регистрационните табели на автомобилите. Споразумението предвижда два преходни периода - един технически и един политически. Петгодишният технически период е за официалните документи и материали за международна употреба, докато петгодишният политически период е за документите и материалите за вътрешна употреба. Последният може на практика да отнеме повече години. Паспортите трябва да бъдат променени, като новите версии се очакват до края на тази година или в началото на 2020 г. Регистрационните табели на автомобилите, които сега носят международния код МК, ще трябва да се променят на NM или NMK в рамките на пет години. Но страната ще запази сегашните кодове МК и MKD, определени от Международната организация по стандартизация (ISO), за всички други цели, като интернет домейни или спортни събития.

✓ **Европейската сметна палата видя проблем с инвестирането по плана "Юнкер"**

Европейската сметна палата представи днес оценката си за работата на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ, плана "Юнкер").

Размерът на привлечените инвестиции може да бъде надценен, посочва Европейската сметна палата, която представи днес оценката си за работата на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) известен повече като планът "Юнкер".

Част от подкрепата от ЕФСИ е заменила друго финансиране от ЕС и от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ). Част от средствата са били използвани по проекти, които е можело да бъдат финансирани от частни или други обществени източници. Повечето инвестиции са отивали основно в няколко по-големи държави от ЕС с утвърдени национални насърчителни банки, се отбелязва в доклада.

ЕФСИ е послужил за привличането на средства за осъществяването на допълнителни инвестиции в ЕС. До средата на юли 2018 г. ЕИБ е одобрила финансиране от 65,5 млрд. евро, което надхвърля очаквания размер на необходимото финансиране

от 61 млрд. евро. Подкрепата от ЕФСИ е позволила на ЕИБ да увеличи четирикратно финансирането с по-висок риск в сравнение с 2014 година.

Някои проекти по ЕФСИ е могло да бъдат финансирани от частни или други обществени източници, или от самата ЕИБ, макар и при различни условия. Инициаторите на проекти са предпочели финансирането от ЕФСИ за това, че то е било по-евтино или е предлагало по-дълъг срок на погасяване, посочва палатата.

В доклада се поставят под въпрос съобщенията за размер на привлечени допълнителни инвестиции от 335 млрд. евро. В някои случаи използваната методика е надценила степента, в която подкрепата от ЕФСИ наистина е привлякла допълнителни инвестиции. Докладваните суми не вземат предвид това, че някои дейности на ЕФСИ са заменили други видове операции на ЕИБ и финансови лостове на ЕС. Според палатата липсата на съпоставими показатели за изпълнение и наблюдение за всички финансови инструменти и бюджетни гаранции на ЕС намалява прозрачността и способността за оценяване на резултатите.

Финансирането, което ЕФСИ частично е заменил, е свързано предимно с финансови лостове на ЕС под централно управление, особено в областите на превозите и енергетиката. Отчита се необходимост да се избягват припокриванията между ЕФСИ и управляваните от държавите в ЕС европейски структурни и инвестиционни фондове.

Географското разпределение на предоставеното финансиране не е достатъчно равномерно и средствата са отивали основно в няколко по-големи държави членки от ЕС с утвърдени национални насърчителни банки. Сметната палата препоръчва да се насърчава оправданото използване по ЕФСИ на средства на ЕИБ с по-висок риск; да се насърчава взаимно допълване между финансовите лостове на ЕС и бюджетните гаранции на ЕС; да се подобри оценката на това дали проектите е можело да бъдат финансирани от други източници; да се оценява по-добре размерът на привлечените инвестиции; да се подобри географското разпределение на инвестициите по ЕФСИ.

Първоначално фондът е трябвало да използва гаранция от бюджета на ЕС за 16 млрд. евро и пет милиарда евро собствени средства на ЕИБ, за да привлече финансиране от групата на ЕИБ за 61 млрд. евро. Целта е била до юли 2018 г. да бъдат привлечени допълнителни 315 млрд. евро за стратегически инвестиции в малки и средни дружества от всички области на политиките на ЕС и всички държави в Общността, се отбелязва в съобщението на палатата.

✓ **Силни сигнали от испанската икономика – безработицата падна до десетгодишен минимум**

Безработицата в Испания се е понижала до 14,45% през 2018 година, което е най-ниското равнище от едно десетилетие, предаде Асошиейтед прес.

Националната статистическа служба съобщи днес, че към края на миналата година безработните в страната са били с 462 400 по-малко.

В Испания, където туризмът е сезонът на прибиране на селскостопанската реколта често се отразяват силно върху статистиката за трудовия пазар, безработицата се понижава устойчиво през последните години. Тя достигна 27% през 2013 година, когато икономиката пострадна силно от срива на пазара на недвижими имоти в периода на световната финансова криза.

Макар безработицата трайно да спада, според някои анализатори това се случва твърде бавно, а създадените работни места предлагат ниски възнаграждения и малко сигурност.

Броят на работещите в Испания миналата година е нараснал с 566 200 души, което е най-голямото годишно увеличение от 2006 година.

Cross.bg

✓ **Теми и гости в ефира днес**

БНТ, „Сутрешен блок“

- Банкови казуси - ще започне ли покачване на лихвите по кредитите?
- Издирва те Интерпол, откриват те в болница или как се разплита случаят "Стайко Стайков"?
- Портрет на княз Батенберг беше откупен на търг - как се прави оценка на исторически предмети?
- В пика на грипа - как да запазим имунитета и да спрем разболяването?

БТВ, "Тази сутрин"

- Законът за горивата на поправка. Ще бъдат ли удовлетворени исканията на собствениците на малки бензиностанции?
- На живо: Двуметрови пресли и свлачища. Нормализира ли се обстановката в смолянско след обилния сняг?
- Уникален портрет и вещи на Александър Батенберг. Как България спечи търга? В студиото министър Боил Банов
- За отчета на президента Румен Радев, преговорите за нови изстребителни и енергийните проекти. Гостува Георги Първанов
- На живо от Лондон: Какъв е «план Б» на Тереза Мей?
- Кой са събитията на политическата 2018-та година? В студиото Първан Симеонов, Петър-Емил Митев и Даниел Смилов
- Ще има ли наказани за случая с починалото бебе в Плевен. В студиото родителите на Преслав

Нова телевизия, „Здравей България“

- Пресли и опасни свлачища. На живо - има ли блокирани пътища и хора? Следим ситуацията в Смолянско.
- С колко ще се вдигнат лихвите и ще поскъпне ли животът ни, ако сменим левове с евро? Говори банкерът Петър Андронов.
- Нов бетон край морето - този път за жителите и гостите на Ахтопол. Какво ще се строи?
- Градски абсурд! Как маркировка изпраща незрящите в столицата на сантиметри от колелата на трамвая?

- След разследването на Генка Шикерова - прокуратурата с проверка за злоупотреби с пари за туризъм.
- Мазилка от къща - паметник на културата се срути в центъра на София. На живо - колко са опасните сгради и кой трябва да ги поддържа?
- Пациенти в мизерия - епизод пореден! Защо и психиатрията в Монтана е в окаяно състояние?
- На живо: Ще остане ли Пловдив без една от болниците си? И къде ще се лекуват пациентите?
- 70 години на сцената! Стоянка Мутафова специално пред NOVA преди юбилейния си спектакъл.

✓ Събития в страната на 30 януари

София

- От 09.00 часа започва редовното пленарно заседание на Народното събрание.
- От 10.00 часа започва седмичното заседание на Министерския съвет.
- 10.00 часа в централата на БСП Елена Йончева ще даде пресконференция, на която ще представи разследването си за корупция в Министерски съвет.
- От 10.00 часа в зали 8 и 9 на НДК със събитието „Инициране на партньорства“ ще започне програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“.
- От 10.00 часа в Националния пресклуб на БТА, Фондация „Състрадание Алцхаймер България“ ще представи пилотно социологическо проучване на потребностите на хората с деменция и техните близки.
- От 10.00 часа в зал 8 и 9 на НДК ще се състои събитието „Инициране на партньорства“, организирано от Министерство на културата. Целта на събитието е установяване на работни контакти и подготовка на партньорски проекти за кандидатстване по Програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“. Работният език е английски.
- От 18.00 часа в зала „Тържествена“ на Централния военен клуб, Посолство на Република Турция в България и Дирекция за турците в чужбина и родствените общности (УТВ) ще представят програма „Турски стипендии“.
- От 19.00 часа в клуб Перото (НДК), ще се състои заключителен дебат на кандидатите на „Да, България!“ за определяне на кандидатите на Движението за евродепутати в единната листа на Демократична България за изборите за Европейски парламент през 2019 г. озаглавен „България в Европейския съюз - роля и гарантиране на националния интерес“.

Варна.

- От 11.00 часа началникът на ДНСК арх. Иван Несторов ще обобщи резултатите от проверката на нов обект в к.к. „Св. Св. Константин и Елена“. Брифингът ще се състои в сградата на РДНСК - Североизточен район (бул. „Цар Освободител“ № 76Г).

Велико Търново.

- От 11.00 часа пред паметника на Стефан Стамболов на Самоводската чаршия ще започнат честванията по случай 165 години от рождението на бележития великотърновец и министър-председател на България в периода 1887 - 1894 г.

Кюстендил.

- От 10.00 часа в заседателната зала на Община Кюстендил ще бъде поставен финалът на дейностите по проект „Обновяване на административната сграда на Областна дирекция на МВР“.

Пловдив.

- От 13.30 часа в пресклуба на БТА в Пловдив ще се състои пресконференция на ПП АБВ.

Свиленград.

- Министърът на имиграцията и интеграцията на Кралство Дания Ингер Стъйберг ще бъде на посещение в България. Двамата с министър Младен Маринов /МВР/ ще посетят ГКПП „Капитан Андреево“. Програмата на работното посещение включва презентация на ГД „Гранична полиция“ в 09.00 часа. От 10.00 часа е предвидено посещение Тристранния контактен център - Капитан Андреево. В 10.30 часа е отпътуването за зелената граница с Турция. След връщането на ГКПП „Капитан Андреево“, около 12.00 часа е предвиден брифинг на двамата министри.

Смолян.

- От 13.00 часа Общински съвет - Смолян ще проведе първото си заседание за годината.
- От 11.00 часа в зала 119 в сградата на общината ще се състои пресконференция по повод предстоящата сесия на Общински съвет.

Шумен.

- От 11.00 часа в конферентната зала на Окръжен съд - Шумен ще се състои пресконференция по проект „Прозрачен, достъпен и независим съд с високо обществено доверие“.

✓ Паундът падна, след като Лондон засили страховете за Brexit без сделка

Британският паунд падна рязко на световните пазари, след като депутатите не успяха да придобият контрола в преговорите за Brexit от премиера Тереза Мей, за да се изключи възможността за оттегляне от ЕС без сделка.

Стерлингът спадна с повече от цент спрямо щатския долар до най-ниското си ниво за деня, след като серията от важни гласувания в Камарата на общините се възприе като засилваща вероятността Великобритания да напусне без споразумение на 29 март, пише британският Guardian.

Паундът се търгуваше на около 1.32 долара по-рано през деня, но по-късно падна до 1.3088 долара, след като членовете на парламента разрешиха на премиера Мей да възобнови преговорите с ЕС, но отхвърлиха поправка, предпазваща страната от Brexit без сделка.

Британската валута беше във възход, след като в средата на месеца депутатите отхвърлиха споразумението за оттегляне, договорено между Лондон и Брюксел. Миналата седмица тя достигна най-високата си стойност от октомври.

"Фактът, че сега се вглеждаме в крайния срок на Brexit на 29 март отново като фатално събитие, разочарова мнозина на пазара, които залагаха на възстановяване на стерлинга", казва Джеръми Томсън-Кук, ръководител на валутната стратегия в WorldFirst.

"От една страна, резултатът представлява победа за правителството, но всъщност той не оставя Великобритания по-близо до сделка, която е приемлива както за парламента, така и за ЕС", посочва Дейвид Чийтъм, анализатор в онлайн търговеца ХТВ.

Основният британски индекс FTSE100 обаче трябваше скочи с 0.5% в сряда сутринта, тъй като поевтиняването на паунда е добра новина за големия брой мултинационални компании, които отчитат печалби в щатски долари.

"Търговията от предишните две седмици се характеризираше със стабилно поскъпване на паунда, което до голяма степен се дължеше на нарастващия консенсус, че шансовете за Brexit без сделка бързо намаляват, но този сценарий сега се оспорва малко повече", добавя Чийтъм.